

JAARVERSLAG EXAMENCOMMISSIE

INSTITUUT VOOR SOCIALE OPLEIDINGEN

STUDIEJAAR 2018-2019

Instituut

Naam voorzitter Examencommissie

Datum

Status

Instituut voor Sociale Opleidingen

M. Everts

18 december 2019

definitief

VERSIEBEHEER

Versienummer	Status en wijzigingen	Datum
0.1	Concept t.b.v. kalibratie PVE; feedback verwerkt	29-10-2019
0.2	Feedback leden examencommissie; verwerkt	13-11-2019
0.3	Concept t.b.v. externe auditor; feedback verwerkt	19-11-2019
0.4	Feedback collega-voorzitter ec; feedback verwerkt	09-12-2019
1.0	Definitief, vastgesteld in examencommissievergadering	16-12-2019

INHOUDSOPGAVE

1.	Voorwoord	5
2.	Samenstelling en werkwijze examencommissie	6
2.1.	Samenstelling examencommissie	6
2.2.	Faciliteiten van de examencommissieleden en vergaderingen	6
2.3.	Gevoerde overleg met de directie inzake de faciliteiten en de uitkomst daarvan	8
2.4.	Mogelijkheid om onafhankelijk te functioneren	8
2.5.	Trends of aandachtspunten	8
3.	Borgen van de kwaliteit van tentamens	10
3.1.	Verrichte activiteiten door examencommissie om de kwaliteit van toetsen te borgen	10
3.2.	Verrichte activiteiten door toetscommissie om de kwaliteit van toetsen te borgen	11
3.3.	Oordeel van de examencommissie over de activiteiten van de toetscommissie	11
3.4.	Uitgebrachte adviezen en opvolging daarvan	12
3.5.	Trends of aandachtspunten	12
4.	Onderzoek naar gerealiseerde leerresultaten (voorheen eindkwalificaties)	14
4.1.	Werkwijze van de examencommissie bij het toetsen van de eindkwalificaties zoals beschreven in de OER	14
4.2.	Betrokkenheid 'externen' daarbij	15
4.3.	Bevindingen van de examencommissie daarbij	15
4.4.	Uitgebrachte adviezen en opvolging daarvan	16
4.5.	Trends of aandachtspunten	16
5.	Richtlijnen en aanwijzingen om de uitslagen van tentamens te beoordelen en vast te stellen	17
5.1.	Afgegeven richtlijnen en aanwijzingen	17
5.2.	Uitkomsten/bevindingen bij de toepassing van die richtlijnen	17
5.3.	Trends of aandachtspunten	17
6.	Vrijstellingenbeleid	19
6.1.	Aantallen vrijstellingen	19
6.2.	Trends of aandachtspunten	19
7.	Gevolgde deskundigheidsbevordering/scholing	20
7.1.	Aard en omvang van de activiteiten (collectief en individueel)	20
7.2.	Deskundigheid inzake beoordelen toetskwaliteit (SKE/BKE-certificaten)	20
7.3.	Trends of aandachtspunten	20
8.	Aanwijzing examinatoren	21
8.1.	Benoemingsprocedure en profielschetsen	21
8.2.	Benoeming 'externe' examinatoren	21
8.3.	Trends of aandachtspunten.	21
9.	Betrokkenheid bij accreditaties	22

9.1.	Aard van de betrokkenheid	22
9.2.	Effecten van de betrokkenheid	22
10.	Betrokkenheid bij nieuwe onderwijsactiviteiten	23
10.1.	Aard van de betrokkenheid	23
10.2.	Effecten van de betrokkenheid	24
11.	Beoordeling van programma's op maat	24
11.1.	Ervaringen bij aanvragen van individuele studenten	24
11.2.	Ervaringen bij verzoeken om toestemming minors bij andere instellingen	24
12.	Verstreckte getuigschriften	25
12.1.	Aantal verstreckte getuigschriften	25
12.2.	Trends of aandachtspunten	25
13.	Fraude en preventie	26
13.1.	Geconstateerde fraude en onregelmatigheden bij toetsen	26
13.2.	Praktijken op het gebied van fraude door studenten	26
13.3.	Sancties en preventiemaatregelen n.a.v. fraude door studenten	26
13.4.	Praktijken op het gebied van fraude door examinatoren	26
13.5.	Sancties en preventiemaatregelen n.a.v. fraude door examinatoren	26
13.6.	Trends of aandachtspunten	27
14.	Toetsgerelateerde klachten	28
14.1.	Aantallen toetsgerelateerde klachten en aantal gegronde daarvan	28
14.2.	Trends of aandachtspunten.	288
15.	Hoorzittingen examencommissie	29
15.1.	Aantallen hoorzittingen	29
15.2.	Trends of aandachtspunten	29
16.	Aantal beroepszaken CBE	30
16.1.	Aantallen beroepszaken bij CBE hoorzittingen en aantal gegronde daarvan	30
16.2.	Trends of aandachtspunten	30
17.	Overige aangelegenheden	31
18.	Bijlagen	32

1. Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag van de examencommissie van het Instituut voor Sociale Opleidingen (ISO), geschreven op basis van het hogeschoolbrede format, waarin verslag wordt gedaan van de werkzaamheden die de commissie in studiejaar 2018-2019 heeft verricht ter uitoefening van haar wettelijke taken. De overkoepelende taak van de examencommissie is, conform de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW), om de kwaliteit van de opleidingen binnen het instituut te borgen.

Het takenpakket van de examencommissie betreft:

- ✓ het borgen van de kwaliteit van de tentamens en examens, waaronder de toetsing van het eindniveau aan de eindkwalificaties;
- ✓ het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om de uitslag van de tentamens te beoordelen en vast te stellen;
- ✓ het verlenen van vrijstellingen;
- ✓ het nemen van beslissingen over maatregelen tegen een student in geval van fraude;
- ✓ het behandelen van klachten van studenten.

De examencommissie voert haar taken uit in nauwe samenwerking met de drie verschillende toetscommissies van het instituut, te weten die van de bacheloropleiding Social Work (SW) en van de masteropleidingen Begeleidingskunde en Pedagogiek.

De werkwijze van de examencommissie is niet gewijzigd ten opzichte van die van het vorige verslagjaar, maar is verder bestendigd en de onderlinge samenwerking tussen de leden is verder verdiept. De examencommissie is in toenemende mate zichtbaar binnen de opleidingen, vooral in de opleiding Social Work. Dit blijkt onder andere uit de contacten met de collega's: zij weten de commissie sneller te vinden bij vragen over toetsing in het algemeen. De examencommissie wordt door het management en directie vaker vooraf geïnformeerd over (beleids-)zaken, die mede de taken van de examencommissie betreffen. De 'lijnen' lijken dus korter te zijn geworden en er is steeds meer inhoudelijke betrokkenheid van de examencommissie bij de opleiding, overigens zonder dat haar borgingstaak daarbij in het geding is. De betrekkingen met het management en directie waren afgelopen studiejaar goed te noemen, waarbij de onafhankelijke positie van de examencommissie nooit ter discussie stond. In het vorige jaarverslag was al opgenomen, dat een curriculumcommissie voor de opleiding Social Work node gemist werd. Ook in dit verslagjaar is meermaals bij directie en management aangekaart, dat een dergelijke commissie echt nodig is. Komend studiejaar zullen er zogenaamde 'ateliers' ingericht worden, die de taken van een curriculumcommissie zullen oppakken, wat ook de borgingstaak van de examencommissie ten goede zal kunnen komen.

2. Samenstelling en werkwijze examencommissie

2.1. Samenstelling examencommissie

Gedurende het studiejaar 2018-2019 was de examencommissie ISO als volgt samengesteld:

- Mevrouw M. Everts, docent bij de opleiding Social Work (deeltijdroute) en MWD, lid sinds september 2014, voorzitter sinds september 2017.
- Mevrouw W.M. Visser, docent bij de opleiding Social Work in jaar 1/ 2 en CMV, vicevoorzitter sinds 2004.
- Mevrouw I. M. de Jong, docent bij de opleiding Social Work (deeltijdroute) en SPH, lid sinds 2013.
- Mevrouw N. Hajjaj, docent bij de opleiding Social Work in jaar 3/ 4 en MWD, lid sinds september 2017.
- Mevrouw E. van Keulen-Jansen, docent bij de opleiding Social Work in jaar 1/ 2 en SPH, lid sinds september 2017.
- Mevrouw Y. Dievendaal, docent bij de opleiding Social Work in jaar 3/ 4 en MWD, is als tijdelijk lid benoemd vanaf juni 2019; zij heeft de taken van mevrouw Hajjaj overgenomen, in verband met diens afwezigheid wegens zwangerschaps- en bevallingsverlof. Deze tijdelijke benoeming zal doorlopen tot januari 2020.
- Mevrouw G. Janssens, docent bij de opleiding RAC AD- Pedagogisch Medewerker en voorzitter toetscommissie AD-PEM/SFD, extern lid sinds september 2017.
- De secretariële ondersteuning werd in het studiejaar verzorgd door mevrouw L. van Hulst, in haar taak als ambtelijk secretaris; tevens is zij adviserend lid vanuit haar functie als beleidsmedewerker Studentzaken.

De examencommissie heeft in het verslagjaar haar functioneren geëvalueerd. Deze evaluatie en de positieve uitkomst ervan is met de directie besproken, waarbij tevens het verzoek van de commissie tot herbenoeming van de leden en (vice)voorzitter gemotiveerd is. Op voordracht van de directeur heeft het College van Bestuur de leden voor een jaar herbenoemd.

De voorzitter en de vicevoorzitter zijn tekenbevoegd. Ieder studiejaar wordt de handtekeningenkaart opnieuw voorzien van de handtekeningen en parafen.

Het externe lid is wegens ziekte afwezig geweest vanaf eind 2018. Daar na enige tijd bleek dat zij niet zou terugkeren, is de procedure voor een nieuw extern lid gestart. Het bleek niet mogelijk om de vacature in het verslagjaar nog te vervullen; dit is vanaf september 2019 wel gelukt.

2.2. Faciliteiten van de examencommissieleden en vergaderingen

De examencommissie voert haar taken uit volgens het Reglement examencommissies en examinatoren (bijlage Hogeschoolgids 2018-2019).

De facilitering van de examencommissie ISO vindt plaats volgens het hogeschoolbrede format. Voor de hele commissie is 1,3 FTE beschikbaar.

Er is het verslagjaar geen overleg gevoerd met de directie over de faciliteiten, zodat hierin geen wijzigingen zijn geweest ten opzichte van eerdere studiejaar. De examencommissie heeft voortsnog

voldoende faciliteiten om haar taken en bevoegdheden naar behoren uit te voeren, hoewel er soms sprake is van een piekbelasting. Het voornemen voor het volgende studiejaar is om de uren te gaan bijhouden, zodat de daadwerkelijke taakbelasting inzichtelijk gemaakt kan worden. De uren voor de ambtelijk secretaris zijn niet opgenomen in het format en vallen buiten de toegekende FTE. De ambtelijk secretaris is ook (adviserend) lid vanuit haar functie als beleidsmedewerker Studentzaken, wat van grote meerwaarde is voor de examencommissie. Daar de ambtelijk secretaris geen docent is, valt zij niet onder de PTD- regeling en is er sprake van samenloop van haar verschillende taken, wat voor haar meermaals tot grote werkdruk leidde.

De gehele examencommissie kwam in het verslagjaar om de week op de maandagochtend bijeen voor een reguliere vergadering, in totaal 21 maal. De examencommissie heeft voor haar vergaderingen de beschikking over een ruime, aparte vergaderruimte; daar vinden ook de hoorzittingen en schikkingsgesprekken met studenten plaats en worden andere partijen uitgenodigd. De vergaderruimte is voorzien van een digitaal bord, zodat de stukken van de vergadering op een groot scherm getoond kunnen worden. Dit komt ook van pas bij de hoorzittingen van studenten. De agenda en de stukken voor de vergaderingen worden steeds voorbereid door de ambtelijk secretaris, in overleg met de voorzitter.

Buiten het reguliere tweewekelijkse vergaderschema om zijn er twee extra vergaderingen gehouden, zogenaamde 'tussenvergaderingen' of themavergaderingen, onder andere voor hoorzittingen en voor verdiepende overleggen die niet in het reguliere vergaderschema pasten. In september is er bijvoorbeeld een bijeenkomst geweest met de toetscommissie Social Work en de manager van de deeltijdroute. In deze bijeenkomst is het toetsplan voor de deeltijdroute besproken, waarbij de manager toelichting gegeven heeft op de wijzigingen in het toetsplan, vanwege de flexibele route in het deeltijdcurriculum. Zo is het plan geschreven vanuit de landelijke domeinkwalificaties naar 'leeruitkomsten' in plaats van naar competenties en is in verband met de flexibiliteit de volgtijdelijkheid van thema's gedeeltelijk losgelaten. De examencommissie heeft hierbij gewezen op het mogelijk ontstaan van een gebrek aan samenhang in het curriculum.

De examencommissie bespreekt ter vergadering de ingekomen zaken en neemt hierover zo mogelijk direct besluiten. De besluiten worden conform het reglement genomen bij meerderheid van stemmen. Tijdens de vergaderingen worden er ook studenten gehoord, naar aanleiding van door hen ingediende klachten of naar aanleiding van over hen gedane plagiaatmeldingen.

Als er eerst nader onderzoek verricht moet worden om een besluit te kunnen nemen, wordt de belanghebbende (student) daarover bericht. Een nader onderzoek wordt door de examencommissie zelf verricht, en/of er wordt daartoe een opdracht gegeven aan de toetscommissie.

De examencommissie is tevreden over de hierboven beschreven vergaderfrequentie, de vergaderstructuur en de wijze van vergaderen; dit is nogmaals bevestigd tijdens de interne evaluatie. Daarbij kwam ook aan de orde dat de taakverdeling tussen voorzitter, vicevoorzitter en leden op basis van kennis en expertise van de verschillende leerjaren en leerroutes nog verder verfijnd zou kunnen worden. Een punt van aandacht is de vaak volle agenda die, in combinatie met een toename aan bezoekers en hoorzittingen, leidt tot lange vergaderingen.

Tijdens de reguliere vergaderingen werden verschillende partijen uitgenodigd, te weten (leden van) de toetscommissies van de verschillende opleidingen, profielcoördinatoren van de verschillende uitstroomprofielen Social Work (Welzijn en Samenleving, GGZ, Zorg en Jeugd), de coördinator van de

bachelorproef SW, decanen, opleidingsmanagers (inclusief die van de masteropleidingen), de coördinator van Osiris Zaak, etc.

Verder vindt er regelmatig informeel overleg plaats tussen de voorzitter en leden van de examencommissie, met name als het gaat om het treffen van voorlopige voorzieningen en/of andere urgente zaken.

Studenten en docenten worden via de zogenoemde 'lichtkrant' van het ISO (het digitale mededelingenbord) op de hoogte gesteld van de tweewekelijkse vergaderdata van de examencommissie. Daarop staat ook vermeld, wanneer studenten uiterlijk stukken dienen in te leveren, als zij een zaak aan de examencommissie willen voorleggen. Deze duidelijkheid en transparantie wordt zowel door studenten als door docenten op prijs gesteld.

2.3. Gevoerde overleg met de directie inzake de faciliteiten en de uitkomst daarvan

Er is regelmatig overleg tussen de voorzitter van de examencommissie en de instituutsdirecteur, in de zogenaamde 'bilo's'. In studiejaar 2018-2019 is er negen maal een dergelijk overleg geweest. De verslaglegging van de bilo's wordt verzorgd door de ambtelijk secretaris. In de overleggen is de 'bemensing' en facilitering van de examencommissie en toetscommissie SW in het algemeen besproken. De voorzitter heeft tegen de directeur meermaals haar zorgen uitgesproken over het takenpakket en de werkdruk van de ambtelijk secretaris, vooralsnog zonder resultaat.

De tijdelijke vervanging van een examencommissielid (in verband met zwangerschap) is vlot verlopen: de directie heeft conform de procedure op voordracht van de examencommissie het tijdelijk lid (een oud-examencommissielid) voor benoeming aan het CvB voorgedragen. Ook de voordracht en de benoeming van het nieuwe externe examencommissielid voor het volgende studiejaar is met voortvarendheid uitgevoerd.

Aan het eind van het studiejaar werd duidelijk dat er, wegens vertrek om diverse redenen, in het nieuwe studiejaar waarschijnlijk drie nieuwe toetscommissieleden voor de opleiding SW geworven zouden moeten worden. De wijze van werving is met de directie besproken en de examencommissie heeft de werving samen met de resterende leden van de toetscommissie in het nieuwe studiejaar opgepakt en uitgevoerd.

2.4. Mogelijkheid om onafhankelijk te functioneren

De examencommissie was voor wat betreft haar positie in staat om onafhankelijk van het management en directie te functioneren. Om deze onafhankelijkheid te borgen wijst de examencommissie het management waar nodig op de formele procedures en communicatielijnen. Tegelijkertijd is de examencommissie voor de uitvoering van haar taken vaak wel afhankelijk van het delen van informatie door het management; dit gebeurt nog niet altijd automatisch of soms op minder voortvarende wijze. Dit punt is in een gezamenlijk overleg tussen management en examencommissie besproken en opgepakt en inmiddels is er verbetering zichtbaar.

2.5. Trends of aandachtspunten

Mede door de woelige tijd in het vorige studiejaar (2017-2018, waarin er sprake was van een wisseling van directeur en een interim directeur) én het vertrek van een onderwijsmanager aan het eind van het verslagjaar, was het toetsbeleid van de opleiding Social Work nog niet bijgesteld en aangescherpt,

waardoor de examencommissie soms achter de feiten aanliep. Dit is ook door de toetscommissie SW vastgesteld, via de examencommissie gecommuniceerd naar directie en management en door het management opgepakt.

Er is wel steeds meer besef bij het management dat de examencommissie moet worden meegenomen in de communicatie als het gaat over kwaliteit van toetsing. Zo is er afgestemd met de examencommissie over de toetsvorm assessments en de randvoorwaarden waaraan moet worden voldaan voor een valide en betrouwbare toetsing ervan, met name door het inzetten van twee assessoren. Ook wordt bij de doorontwikkeling van de cursussen op eindniveau de examencommissie geraadpleegd als het gaat om de borging. Ook hier zorgt de examencommissie voor een goede bewaking van de borgende taak. Als het een 'zorgende' taak betreft, verwijst de examencommissie terug naar de daarvoor verantwoordelijke personen.

Bij directie en management is verder onder de aandacht gebracht, dat in het kader van kwaliteitszorg evaluaties van het onderwijs noodzakelijk zijn. In het volgende studiejaar zal er weer een kwaliteitszorgmedewerker voor het instituut werkzaam zijn.

3. Borgen van de kwaliteit van tentamens

3.1. Verrichte activiteiten door examencommissie om de kwaliteit van toetsen te borgen

De belangrijkste taak van de examencommissie is het borgen van de kwaliteit van de toetsing door de verschillende opleidingen binnen het instituut. Onder de examencommissie van het instituut vielen in het verslagjaar: de bacheloropleiding Social Work, de uit te faseren 'klassieke bacheloropleidingen' (CMV, MWD, Pedagogiek en SPH) en de masters Begeleidingskunde en Pedagogiek. De drie verschillende toetscommissies van het instituut zijn door de examencommissie gemandateerd om de validiteit, de betrouwbaarheid en inzichtelijkheid van alle toetsen in het curriculum van de desbetreffende opleiding te onderzoeken. De borgende taak van de examencommissie is derhalve voor een groot deel gemandateerd aan deze toetscommissies. De borgende taak betreft dus een controle achteraf van de toetskwaliteit. Andere taken van de toetscommissies, zoals advies aan cursusbeheerders bij het ontwikkelen van toetsen en het screenen van toetsen vóór afname ervan, wordt aangeduid als 'zorgtaak'. Bij deze zorgtaak letten de toetscommissies er op, dat het lid dat vóóraf geadviseerd heeft over de toets niet ook achteraf de toets screent, om te voorkomen 'dat de slager zijn eigen vlees keurt'.

Het mandaat aan de toetscommissie Social Work voor het verslagjaar is als bijlage 1 bijgevoegd bij dit verslag. Dit mandaat is gebaseerd op het hogeschoolformat. Het algemene deel van het mandaat is voor alle ISO-toetscommissies gelijk; het specifieke deel is voor de andere toetscommissies, te weten die van de masters Begeleidingskunde en Pedagogiek, aangepast, daar deze opleidingen minder cursusjaren beslaan.

Naast de borgingswerkzaamheden van de toetscommissies heeft de examencommissie ook zelf activiteiten verricht om de kwaliteit van toetsen te borgen, zoals het screenen van afstudeerwerkstukken van zowel de bacheloropleiding als de beide masteropleidingen en van de assessments op eindniveau. Dit wordt verder beschreven in hoofdstuk 4. Verder heeft de examencommissie de kwaliteitscriteria vastgesteld voor het afnemen van assessments en daarbij de eis gesteld, dat deze steeds afgenomen dienen te worden door twee assessoren. Hier heeft het management van de opleiding Social Work gehoor aan gegeven. Bij de masteropleidingen werd dit al standaard gedaan. Tevens heeft de examencommissie eisen gesteld aan het instroomassessment van de deeltijdopleiding Social Work in het kader van de pilot flexibilisering; ook hier is door het management gehoor aan gegeven. Een lid van de examencommissie is als toehoorder bij de instroomassessments aanwezig geweest.

De examencommissie heeft in het afgelopen jaar, naar aanleiding van signalen van teamcoördinatoren, door de toetscommissie SW nader onderzoek laten verrichten naar de beoordelingswijze van examinatoren in jaar 1/2 voltijd. De toetscommissie heeft de resultaten per cluster onderzocht en daarover aan de examencommissie gerapporteerd. De uitkomst was dat er weliswaar sprake was van enige verschillen bij de beoordelingen, maar dat deze verklaarbaar waren en dat de juiste beoordelingsprocedures gevolgd waren.

3.2. Verrichte activiteiten door toetscommissie om de kwaliteit van toetsen te borgen

De toetscommissies werken aan de hand van een werkplan, opgesteld op basis van het verstrekte mandaat, waarin opgenomen is welke toetsen in het studiejaar geanalyseerd zullen worden. De screenings van de kwaliteit van de cursussen gebeurt aan de hand van een uitgebreid screeningsformulier, waarin beoordeeld wordt op validiteit, betrouwbaarheid en inzichtelijkheid van de toetsing. De toetscommissies doen verslag van hun werkzaamheden aan de examencommissie in kwartaal- en jaarverslagen. De examencommissie bestudeert de verslagen en bespreekt deze in haar vergadering, zo mogelijk direct met de leden en/of voorzitters van de toetscommissies. De toetscommissie Social Work wordt hiertoe ieder kwartaal uitgenodigd, de toetscommissies van de masteropleidingen Begeleidingskunde en Pedagogiek tweemaal per studiejaar. De toetscommissie Social Work levert ieder kwartaalverslag aan inclusief de uitgevoerde screenings, zodat direct te zien is, welke taken concreet zijn uitgevoerd.

Dit verslagjaar is er een keer een vergadering geweest met de vrijwel voltallige toetscommissie Social Work, niet alleen om de bevindingen te bespreken, maar ook om de samenwerking tussen de toetscommissie en de examencommissie te evalueren en hier nadere afspraken over te maken.

Deze besprekingen worden zowel door de examencommissie als door de toetscommissies als waardevol gezien. Naar aanleiding van de besprekingen ontstaan er soms nieuwe actiepunten, voor de toetscommissie en/of voor de examencommissie. Zo is er bijvoorbeeld afgesproken dat de toetscommissie SW de examencommissie sneller inschakelt, als cursusbeheerders opgevraagde documenten vertraagd aanleveren.

Algemene punten uit de kwartaalverslagen worden ook besproken in het periodieke overleg van de voorzitter met de directie.

Alle toetscommissies hanteren de werkwijze, dat zij de toetsanalyses doorzetten naar de desbetreffende toetsontwikkelaar/cursusbeheerder en deze met hen bespreken. De adviezen ter verbetering worden vrijwel steeds opgevolgd; wel is er soms sprake van een vertraagde uitvoering ervan. Binnen de opleiding SW was er in het verslagjaar geen curriculumcommissie, zodat de bevindingen van de toetscommissie SW meestal ook gedeeld werden met de teamcoördinatoren.

De beide masteropleidingen Begeleidingskunde en Pedagogiek zijn in vergelijking tot de opleiding Social Work veel geringer in omvang, zodat er meer sprake is van een continue kalibratie. De beide toetscommissies van de masteropleidingen hebben nauw contact met de curriculumcommissies, zodat deze snel op de hoogte zijn van de verbeterpunten in cursussen en de toetsing ervan en deze verbeterpunten gelijk kunnen (laten) verwerken.

In het verslagjaar heeft de toetscommissie van de master Begeleidingskunde zich vanuit het mandaat vooral gericht op de visitatie van de opleiding (in januari 2019), de kwaliteit van de afstudeerthesen en de toetsen in de eerste fase van het nieuwe curriculum, die voor het eerst bestonden uit drie summatieve toetsen met bijbehorende formatieve evaluatiemomenten.

De toetscommissie van de master Pedagogiek heeft naast het screenen van de cursussen volgens het werkplan meegekeken en advies gegeven over het herontwerp van het tweede jaar. Er is gekeken naar de samenhang van het toetsprogramma van jaar 1 en het nog te ontwikkelen jaar 2.

3.3. Oordeel van de examencommissie over de activiteiten van de toetscommissie

De verschillende toetscommissies hebben steeds naar tevredenheid van de examencommissie gefunctioneerd. De toetscommissies hebben naast de gemandateerde taken ook een servicefunctie voor docenten en cursusbeheerders. Van deze functie wordt binnen alle opleidingen steeds meer gebruik gemaakt: collega's weten de leden van de toetscommissies steeds beter te vinden voor advies over toetsing. Hierbij dient wel in de gaten gehouden te worden, dat deze tijdsinvestering niet ten laste komt van de borgende taakuitvoering van de commissies.

De toetscommissies van de beide masteropleidingen moesten soms meermaals herinnerd worden aan het aanleveren van de verschillende verslagen; dit is een aandachtspunt en zal volgend studiejaar scherper gevolgd worden.

3.4. Uitgebrachte adviezen en opvolging daarvan

In het verslagjaar is er meermaals met de voorzitter van de toetscommissie Social Work besproken, dat de resultaten van de toetsanalyses gerapporteerd moeten worden aan de examencommissie en niet ook direct aan het management, daar deze rapportage via de examencommissie dient te verlopen. Het blijft een aandachtspunt om deze communicatielijnen op een juiste wijze te hanteren. De toetscommissie Social Work heeft geadviseerd om het toetsbeleid te herzien, met name voor wat betreft de toetsvormen. Volgend studiejaar zal dit door het management ter hand worden genomen. Ook heeft de toetscommissie geadviseerd om een eenduidige terminologie te gebruiken en te kiezen tussen de termen 'toetsplan', 'toets(dekkings)matrix' en 'toetsprogramma'. Dit advies zal bij het herzien van het toetsbeleid opgevolgd worden.

Het opvolgen van de adviezen van de toetscommissie door de cursusbeheerders blijft een aandachtspunt. Er is met de toetscommissie afgesproken, dat de examencommissie hierbij zo nodig eerder ingeschakeld wordt, omdat de examencommissie de uiteindelijke borgende taak heeft en om zo de plan-do-check-act-cyclus verder te verbeteren. Uit de kwartaal- en jaarverslagen van de toetscommissie SW blijkt, dat deze pdca-cyclus niet altijd afgerond wordt, wat tot gevolg heeft, dat de toetscommissie meermaals dezelfde bevindingen doet over cursussen.

In het vorige jaarverslag is beschreven dat de toetscommissie Social Work geadviseerd heeft om standaard cursushandleidingen te gebruiken, zodat geborgd is dat de informatie voor de student compleet is. Deze aanbeveling is door de examencommissie overgebracht aan het management. De examencommissie constateert, dat dit format voor cursushandleidingen nog niet overal gehanteerd wordt.

3.5. Trends of aandachtspunten

Het managementteam van Social Work heeft zelf ook een aantal keer rechtstreeks en ad hoc een beroep gedaan op de toetscommissie en heeft daarmee de formele communicatielij doorbroken; het onderscheid in 'zorgtaken' en 'borgtaken' van de toetscommissie is daarmee vervaagd. Aanwijzingen die de examencommissie gegeven heeft over de beschrijving van deze communicatielij in het toetsbeleid en toetsplan zijn vooralsnog niet zichtbaar opgevolgd.

De toetscommissie Social Work heeft haar zorgen uitgesproken over het uitgebreide en gedetailleerde mandaat. In het volgende studiejaar is hiervoor een aangepast hogeschoolbreed format beschikbaar. De toetscommissie Social work heeft aangegeven, dat er door wisseling van cursusbeheerders en wijzigingen in het curriculum vaak dezelfde opmerkingen in de screenings terugkomen; dit leidt soms

tot frustratie bij de toetscommissieleden. Ook worden deze adviezen niet altijd direct opgepakt; het afronden van pdca-cyclus blijft een aandachtspunt.

Het borgen van de kwaliteit van het onderwijs in relatie tot de toetsing van (steeds) grotere onderwijseenheden, vraagt komend studiejaar extra aandacht.

4. Onderzoek naar gerealiseerde leerresultaten (voorheen eindkwalificaties)

4.1. Werkwijze van de examencommissie bij het toetsen van de eindkwalificaties zoals beschreven in de OER

De toetscommissies zijn door de examencommissie gemandateerd om het niveau van tentamens en examens ter dekking van de eindkwalificaties van de opleiding te beoordelen. In de mandaten is hieraan prioriteit gegeven: 'de toetscommissie doet onderzoek naar het toetsplan van de opleiding en analyseert de beoordelingsprocedure van het afstuderen (de bachelorproef) en van de andere cursussen die de eindkwalificaties toetsen'. Deze screening vindt ieder studiejaar plaats en de bevindingen van de toetscommissies worden teruggekoppeld aan de (afstudeer)coördinatoren.

De examencommissie doet jaarlijks ook zelf, steekproefsgewijs, onderzoek naar de kwaliteit en het niveau van eindwerkstukken van de opleidingen, zowel van de opleiding Social Work als van de masteropleidingen Begeleidingskunde en Pedagogiek. De examencommissie vraagt per opleiding eindwerkstukken op, die door de examinatoren met een 5, 6, 7 en 8 beoordeeld zijn. Op basis van de cursushandleidingen, de gebruikte beoordelingsformats en de gegeven beoordelingen, screenen de leden van de examencommissie de afstudeerwerkstukken. Als screeningsinstrument wordt het formulier 'Criteria voor het beoordelen van afstudeerwerken' van de NQA gehanteerd. Er is bij de screening niet alleen sprake van een marginale toetsing (of de beoordelingsprocedure op juiste wijze is doorlopen), maar ook van een meer inhoudelijke beoordeling, als inhouds- en toetsdeskundige. De bevindingen van de leden worden in de vergadering besproken en deze worden teruggekoppeld naar de afstudeercoördinatoren. Daarbij werden ook aanwijzingen ter verbetering van de kwaliteit van de toetsing gegeven, zoals bijvoorbeeld wijzigingen in het beoordelingsformulier. De beoordelingen van de examencommissie van de werkstukken kwamen in grote lijn overeen met de gegeven beoordelingen. Een aandachtspunt blijft een duidelijke en complete toelichting door de examinatoren op de gegeven beoordeling.

Ook zijn, in verband met het uitfasen van de klassieke bacheloropleidingen (CMV, MWD, Pedagogiek en SPH) door de examencommissie de afstudeerwerkstukken van deze opleidingen gescreend. Na volgend studiejaar (2019-2020) is de uitfasering van deze opleidingen voltooid.

Tevens zijn er door de examencommissie afstudeerwerkstukken van 7^e en 8ste jaarsstudenten van de klassieke bacheloropleidingen gescreend, zowel van de voltijd- als van de deeltijdopleidingen, om voeling te houden met het traject van studenten met een verlengde studieroute. De gegeven beoordelingen van de gescreende werkstukken weken nauwelijks af van de beoordelingen door de examencommissie.

Voor de opleiding Social Work is door de toetscommissie wederom de cursushandleiding van de bachelorproef (2018-2019) gescreend, daar het beroepsproduct meer centraal komt te staan in de beoordeling van de bachelorproef. De examencommissie heeft aanwijzingen gegeven ter verbetering van de kwaliteit van de toetsing. De opmerkingen zijn door de examencommissie doorgezet naar de coördinator van de bachelorproef. Naar aanleiding van de opmerkingen zijn er aanpassingen in de cursushandleiding en in het beoordelingsformulier gedaan. De toetscommissie heeft ook de cursus

Professionele ontwikkeling 3 B gescreend, ook een cursus op eindniveau, waarvoor dezelfde beoordelingsprocedure geldt als voor de bachelorproef.

4.2. Betrokkenheid 'externen' daarbij

Lectoren van het Kenniscentrum Talentontwikkeling zijn ingeschakeld bij de totstandkoming van de cursus bachelorproef van de opleiding Social Work en bij de masterthesis van de master Pedagogiek; ook worden lectoren ingeschakeld als beoordelaar van de bachelorproef SW en de masterthesis Pedagogiek. Het lectoraat van de master Begeleidingskunde heeft bijgedragen aan de totstandkoming van het thesisprogramma van deze master en maakt deel uit van de zogenaamde 'monitoringscommissie', waarin alle conceptthesis worden gescreend op masterwaardigheid. Het lectoraat is ook betrokken bij de uitvoering van de masterthesis.

Bij toetsing van eindkwalificaties in samenwerking met de beroepspraktijk (stage/professionele ontwikkeling, bachelorproef en masterthesis), beoordelen de begeleiders vanuit de beroepspraktijk, de Leerwerk gemeenschappen (LWG's) in de opleiding Social Work voltijd, de prestaties van de student. Daar de praktijkbegeleiders geen examinatoren zijn, worden deze beoordelingen als advies in de beoordelingsprocedures meegenomen, daar toetsing van eindkwalificaties altijd gebeurt door twee 'interne' beoordelaars, waarvan één afstudeerbegeleider. De rol van de praktijkbegeleiders in de procedure is beschreven in de cursushandleidingen.

Het externe lid van de examencommissie neemt eveneens deel aan de screening van de afstudeerwerkstukken van de bacheloropleidingen (Social Work voltijd en deeltijd en de klassieke opleidingen) en van de masterthesis van de beide masteropleidingen. In het verslagjaar heeft het externe lid deze taak wegens ziekte niet kunnen vervullen, maar het volgend studiejaar zal het nieuwe externe lid deze taak weer op zich nemen.

4.3. Bevindingen van de examencommissie daarbij

De examencommissie heeft een goed beeld gekregen van het eindniveau van de opleidingen. De afstudeerproducten laten de gerealiseerde leerresultaten zien. Alle bevindingen van de examencommissie zijn doorgezet naar de afstudeercoördinatoren, die met de opmerkingen aan de slag zijn gegaan. Het ging hier met name om het belang van voldoende kalibratie in het proces en het op zorgvuldige wijze invullen van de beoordelingsformulieren, met duidelijke feedback en feedforward voor de student.

De bevindingen van de examencommissie en toetscommissie met betrekking tot de beoordeling van de cursussen uit jaar 3 Social Work (Professionele ontwikkeling) waarin op eindniveau getoetst wordt, zijn in een vergadering besproken met de coördinatoren van de vier verschillende uitstrooprofielen (Jeugd, Zorg, GGZ en W&S). De meeste bevindingen werden door de coördinatoren herkend en zijn verwerkt. Ook hier ging het vooral over de kalibratie en de wijze van invullen van de beoordelingsformulieren.

De borging van het eindniveau van de opleiding Social Work is volgens de examencommissie op orde, hoewel er nog verbeterpunten te noemen zijn, zoals het meermaals benoemde verder intensiveren van de kalibratie en aandacht voor de wijze van invullen van de beoordelingsformulieren.

4.4. Uitgebrachte adviezen en opvolging daarvan

De examencommissie heeft het management geadviseerd in te zetten op facilitering bij cursussen op eindniveau van de opleiding Social Work, zodat er voldoende tijd is voor kalibratie en voor een zorgvuldige uitvoering van het programma. Bij de opzet van het afstudeerprogramma voor Social Work is hierin voorzien.

4.5. Trends of aandachtspunten

De adviezen en aanwijzingen van de examencommissie aan het management werden vooral in de overleggen met de directie gedaan, waarbij communicatie over de opvolging ervan niet steeds plaatsvond. In het volgend studiejaar zal er meer schriftelijk gecommuniceerd worden en zullen afspraken en besluiten beter (schriftelijk) vastgelegd worden.

In eerdere studiejaar namen leden van de examencommissie steekproefsgewijs en als toehoorder deel aan eindpresentaties afstuderen; dat zal komend studiejaar weer opgepakt worden. Ook zullen er komend studiejaar kalibratiesessies van de begeleiders van de bachelorproef bijgewoond worden. Het belang van kalibratie tussen examinatoren, met name bij cursussen op eindniveau, dient ook komend studiejaar steeds benadrukt en gefaciliteerd te worden.

5. Richtlijnen en aanwijzingen om de uitslagen van tentamens te beoordelen en vast te stellen

5.1. Afgegeven richtlijnen en aanwijzingen

In het curriculumoverzicht van de opleidingen is de toetsvorm van de diverse cursussen op de verschillende niveaus opgenomen. De cursusbeheerders zorgen voor een cursushandleiding, waarin de te behalen competenties en de toetsbare leerdoelen beschreven zijn. Met behulp van een toetsmatrijs wordt de toets op niveau geconstrueerd en wordt er een cesuur vastgesteld. Eerder is afgesproken dat aanpassing van de cesuur altijd via de examencommissie zou lopen, waarbij de examencommissie de toetscommissie steeds om advies vraagt. In het verslagjaar is van deze afspraak afgeweken, daar de cesuur via kalibratie in de docententeams tot stand komt en toegepast wordt. In het volgende studiejaar zal dit weer opgepakt worden, mede naar aanleiding van de deskundigheidsbevordering van de examencommissie op het gebied van het hanteren van een relatieve cesuur.

Bij cursussen waarin eindkwalificaties getoetst worden is de aanwijzing dat er altijd sprake moet zijn van twee beoordelaars (examinatoren), waarbij de begeleider (van stage of bachelorproef) de eerste beoordelaar is. Beide beoordelaars beoordelen ieder voor zich en onafhankelijk van elkaar en vullen een beoordelingsformulier in, waarna de beide beoordelingen naast elkaar gelegd worden en het tot een eindbeoordeling komt. Indien de beoordelaars niet tot een gezamenlijke eindbeoordeling kunnen komen, wordt er een derde beoordelaar ingeschakeld, conform de bepalingen in de onderwijs- en examenregeling. Deze handelwijze geldt ook voor de beide masteropleidingen.

De examencommissie heeft bij het management van Social Work benadrukt dat deze kwaliteitscriteria ook van toepassing dienen te zijn bij assessments in het algemeen en bij de instroomassessments, in het kader van het flexibele onderwijs in de deeltijdroute SW. Het management heeft hier gevolg aan gegeven. Bij de beide masteropleidingen was dit al het geval.

5.2. Uitkomsten/bevindingen bij de toepassing van die richtlijnen

De toetscommissies voeren screenings van de toetsen uit, waarbij ook wordt gekeken of de richtlijnen toegepast worden. Een van de aandachtspunten blijft het voldoende kalibreren tussen de verschillende beoordelaars. Bij de ontwikkelingsgerichte toetsen is de toelichting op de beoordeling (feedback en feedforward) voor de studenten van groot belang. De verschillende toetscommissies hebben opgemerkt, dat deze toelichting op de beoordelingen soms te summier is. Deze bevindingen zijn steeds teruggekoppeld aan de cursusbeheerders. Ook in de afstudeerwerkstukken die door de examencommissie zelf gescreend zijn, was er soms sprake van een (te) beperkte toelichting op de beoordeling. Dit punt is besproken in het overleg van de examencommissie met de coördinator van de bachelorproef SW, die dit bij de desbetreffende examinatoren als belangrijk verbeterpunt onder de aandacht gebracht heeft.

5.3. Trends of aandachtspunten

Binnen de opleiding Social Work, met name in jaar 1 voltijd, zijn veel nieuwe docenten werkzaam. De examencommissie heeft er bij directie en management op aangedrongen, dat er bij de inwerkperiode

meer aandacht besteed wordt aan de OER en de regelgeving en richtlijnen rondom toetsing. Bij de directie is bijvoorbeeld onder de aandacht gebracht, dat nieuwe docenten soms andere data met studenten afspreken voor het inleveren van verslagen, omdat zij niet op de hoogte zijn van de daarvoor geldende regels.

De examencommissie heeft naar aanleiding van signalen van de toetscommissie SW bij het management aangegeven, dat er duidelijkere eisen gesteld dienen te worden aan sommige producten die studenten moeten leveren, zoals bijvoorbeeld een 'posterpresentatie'.

De examencommissie zal in haar eigen screenings van toetsen op eindniveau ook komend studiejaar kritisch blijven kijken naar de wijze waarop de beoordelingsformulieren ingevuld worden.

6. Vrijstellingenbeleid

6.1. Aantallen vrijstellingen

In het verslagjaar was er sprake van één vrijstellingsaanvraag voor een cursus onderzoek in de deeltijdroute Social Work, die op basis van de aangeleverde stukken en op basis van het aan de cursusbeheerder gevraagde advies, toegekend is.

Bij de master Begeleidingskunde was er sprake van een vrijstellingsaanvraag voor het gehele eerste jaar van het curriculum, terwijl dit curriculum zodanig gewijzigd is dat de vrijstelling niet meer voor het gehele jaar kan worden afgegeven. Dit verzoek is dan ook afgewezen; er is vrijstelling verleend voor twee cursussen.

De examencommissie handelt met betrekking tot verzoeken om vrijstelling volgens de procedure, zoals beschreven in art. 9.8 van de Onderwijs- en examenregeling (OER). De examencommissie hanteert een restrictief vrijstellingenbeleid en dit lijkt zich te vertalen in het opmerkelijk lage aantal verzoeken tot vrijstelling. Ook de te volgen procedure, zoals opgenomen in de OER, kan hierbij een rol spelen. Studenten moeten voor een aanvraag tot vrijstelling namelijk gebruik maken van een standaardformulier, waarop een uitgebreide vergelijking gemaakt moet worden tussen de cursus waarvoor vrijstelling wordt gevraagd en de eerder gevolgde cursus, op grond waarvan de student de vrijstelling verzoekt. Het gaat hierbij om een vergelijking van het aantal studiepunten, het niveau en de inhoud van de cursussen. Het formulier moet met bewijsstukken (o.a. cursushandleidingen) aan de cursusbeheerder overlegd worden, zodat deze zijn advies kan geven. Bij een positief advies van de cursusbeheerder stuurt de student al het materiaal naar de examencommissie, waarna de examencommissie een besluit neemt.

6.2. Trends of aandachtspunten

Er is een sterke daling van het aantal verzoeken tot vrijstelling. Een van de redenen hiervan kan zijn, dat er sprake is van grotere onderwijseenheden in alle curricula.

Een aantal studenten uit de 'klassieke' opleidingen zal komend studiejaar het diploma nog niet behalen. De kans is groot, dat zij vrijstellingsverzoeken zullen gaan doen voor een geheel studiejaar, op grond van hun 'oude opleiding'.

7. Gevolgde deskundigheidsbevordering/scholing

7.1. Aard en omvang van de activiteiten (collectief en individueel)

Als collectieve deskundigheidsbevordering is tweemaal een toetsexpert van de hogeschool, van de dienst Onderwijs en Ontwikkeling (O & O), in de examencommissievergadering uitgenodigd. Zij heeft uitgebreid met de examencommissie gesproken, onder andere over het hanteren van een (relatieve) cesuur, kwaliteitseisen bij de toetsing van assessments en bij de toetsing van steeds grotere onderwijseenheden.

De voorzitter is aanwezig geweest bij alle vergaderingen van het hogeschoolbrede overleg van de voorzitters van examencommissies (PVE). Er is ook een extra overleg geweest, waarbij de toetscommissie van O & O aanwezig was die volgens mandaat van de examencommissie de keuzevakken van diverse instituten gaat screenen.

Het voornemen voor het komende studiejaar is dat een aantal leden van de examencommissie weer het Congres Examineren en toetsen in het hoger onderwijs in Utrecht zal bijwonen, net zoals dit in het vorige verslagjaar het geval was.

7.2. Deskundigheid inzake beoordelen toetskwaliteit (SKE/BKE-certificaten)

De examencommissie als geheel beschikt over voldoende deskundigheid met betrekking tot toetsen en toetsbeleid, onder andere vanwege professionalisering vanuit de eigen opleiding over toetsing . Van de leden van de examencommissie is een lid en het externe lid in het bezit van een SKE-certificaat. De voorzitter is bezig met de BKE. In het volgend studiejaar zal gekeken worden naar de mogelijkheden van het gezamenlijk doorlopen van het SKE-traject voor degenen die dit nog moeten volgen.

In het verslagjaar bestond de toetscommissie Social Work uit een voorzitter en zes leden. De voorzitter en drie leden zijn in het bezit van een SKE- certificaat en een ander lid is met dit traject gestart.

De twee leden van de toetscommissie van de master Begeleidingskunde zijn in het bezit van een SKO/SKE-certificaat, evenals de twee leden van de toetscommissie van de master Pedagogiek.

7.3. Trends of aandachtspunten

Volgend studiejaar heeft de toetscommissie van de opleiding Social Work een gedeeltelijk nieuwe samenstelling. Bij de werving van nieuwe toetscommissieleden is de voorkeur uitgegaan naar leden die in bezit zijn van SKE en/of BKE.

8. Aanwijzing examinatoren

8.1. Benoemingsprocedure en profielschetsen

De aanwijzing als examinator vond eerder binnen het instituut op een 'plenaire' wijze plaats: door de onderwijsmanagers werden de lijsten met docenten aangeleverd, die aan de hogeschoolbrede profielschets voldoen. De aanwijzingen werden in een examencommissiebesluit vastgelegd. Er werd hierbij onderscheid gemaakt tussen examinatoren die op grond van een masterdiploma bevoegd waren tot het toetsen van eindkwalificaties (in jaar 3 en 4 van de opleiding Social Work) en docenten die hiertoe niet bevoegd waren. Bij de inzet van de examinatoren werd hiermee rekening gehouden. Inmiddels hebben bijna alle examinatoren een diploma op masterniveau.

In het vorige jaarverslag (2017-2018) is aangegeven, dat het voornemen van de examencommissie was, om in volgende studiejaar de examinatoren op individuele wijze aan te wijzen, om zo de taken en verantwoordelijkheden van een examinator te benadrukken. In het verslagjaar kon dit voornemen om diverse redenen nog niet uitgevoerd worden (o.a. vertraging in de aanlevering van gevraagde gedetailleerde informatie, ontbrekende en/of onjuiste gegevens etc.). Voor studiejaar 2019-2020 is de procedure door een ieder met meer voortvarendheid opgepakt, zodat de individuele aanwijzingen konden plaatsvinden.

Er zijn in het verslagjaar geen examinatorschappen ingetrokken.

8.2. Benoeming 'externe' examinatoren

Er zijn in het verslagjaar geen examinatoren van buiten de Hogeschool Rotterdam benoemd. Wel is er gebruik gemaakt van de expertise van examinatoren van het Kenniscentrum Talentontwikkeling, zowel in de bacheloropleidingen als in de masteropleidingen, maar deze examinatoren vallen onder het instituut en zijn derhalve geen externe examinatoren. Begeleiders van studenten vanuit het werkveld, zoals bijvoorbeeld bij de stage (professionele ontwikkeling) en de bachelorproef, hebben een adviserende rol en geven geen beoordelingen; zij zijn geen examinator. Deze adviserende rol is beschreven en vastgelegd in de verschillende cursushandleidingen.

8.3. Trends of aandachtspunten

In de opleiding Social Work is er discussie over het aantrekken van externe examinatoren, daar het werkveld steeds meer betrokken wordt bij het afstudeerproces. Begeleiders van de bachelorproef vanuit het werkveld hebben nu een adviserende rol, maar in het kader van verdere externe validering, met name op eindniveau, zal dit mogelijk veranderen.

Verder heeft de examencommissie bij het management het verloop van docenten (examinatoren), met name in jaar 1 en 2 van de voltijdopleiding Social Work benoemd.

9. Betrokkenheid bij accreditaties

9.1. Aard van de betrokkenheid

In het verslagjaar is de examencommissie ISO betrokken geweest bij de visitatie van de master Begeleidingskunde in januari 2019 (voorafgegaan door een proefvisitatie in december 2018). Het jaarverslag van de examencommissie lag voor het visitatiepanel ter inzage.

De voorzitter en een lid van de examencommissie zijn bij de visitatie aanwezig geweest en zijn door het visitatiepanel bevroegd over de taken van de commissie.

Tijdens de proefvisitatie en de visitatie bleek wederom de meerwaarde van een goede samenwerking met de verschillende bij de opleiding betrokken commissies, te weten de curriculumcommissie, de toetscommissie en de examencommissie, voor een goede borging van de kwaliteit van een opleiding.

In mei 2019 is de opleiding Social Work bezocht in het kader van de Instellingstoets Kwaliteitszorg (ITK). Onder andere de voorzitters en enkele leden van de toetscommissie, examencommissie, opleidingscommissie en IMR (Instituuts Medezeggenschapsraad) zijn door het visitatiepanel bevroegd. De uitslag van de instellingstoets was goed.

9.2. Effecten van de betrokkenheid

De betrokkenheid van de examencommissie en toetscommissie heeft mede geresulteerd in de accreditatie van de masteropleiding Begeleidingskunde, met als eindoordeel 'goed'. Het visitatiepanel gaf aan: 'De examencommissie en de toetscommissie kwijten zich op een gedegen wijze van hun taak' (verslag AeQui).

10. Betrokkenheid bij nieuwe onderwijsactiviteiten

10.1. Aard van de betrokkenheid

De deeltijdroute van de bacheloropleiding Social Work doet mee aan het 'experiment leeruitkomsten deeltijd'. De onderwijsmanager deeltijd heeft de examencommissie vorig verslagjaar vanaf het begin geïnformeerd over de ontwikkelingen in deze pilot flexibilisering. In het kader van de pilot is er in het deeltijdteam SW een zogenaamde 'denktank' tot stand gekomen, voor verdere uitwerking van de flexibele route. Leden van de examencommissie nemen deel aan de vergaderingen van deze denktank en kunnen op die manier vooraf meedenken over de kwaliteit van het programma. In het verslagjaar zijn er zeven van dergelijke bijeenkomsten geweest. Er is onder andere gesproken over het informeren van studenten over de flexibele route tijdens de studiekeuzecheckgesprekken, over de instroomassessments en de eisen die daaraan gesteld (moeten) worden, over casus die bij de instroomassessments gebruikt worden en over de inhoud van de individuele leercontracten voor studenten. Tevens heeft een lid van de examencommissie deelgenomen aan het zogenaamde 'vinger aan de polsgesprek' met de NVAO, OCW en de onderwijsinspectie, over de voortgang van de pilot, daar er bij het ministerie twijfels bestonden over de uitvoering van het traject. De participatie van de examencommissie aan dit gesprek werd door de betrokkenen gewaardeerd. In het verslagjaar hebben enkele studenten zich aangemeld voor een instroomassessment voor de flexibele route, maar zijn er geen studenten daadwerkelijk gestart met deze route.

Door deelname aan de pilot flexibilisering wordt in het deeltijdcurriculum SW niet meer gesproken over competenties, maar over leeruitkomsten. Naar aanleiding van de eerdere opdracht van de examencommissie aan de toetscommissie SW om de vertaling van het deeltijdcurriculum naar leeruitkomsten te analyseren, was het advies van de toetscommissie SW, dat in het toetsplan van de flexibele route ook het niveau zichtbaar moet zijn. De onderwijsmanager heeft hierna een vertaalslag gemaakt vanuit de niveaus van de NLQF naar leeruitkomsten.

De examencommissie heeft vorig studiejaar niet vooraf kunnen adviseren over het beleid ten aanzien van studenten met een verlengde studieroute in de klassieke opleidingen, daar dit beleid, ondanks verzoeken hiertoe, niet aan de examencommissie was voorgelegd. Er is door de examencommissie wel aan het management geadviseerd over het goed in beeld houden van vertragende studenten, het goed informeren van deze studenten over de verlengde studieroute en over het omgaan met derde toetsgelegenheden. Hier is gevolg aan gegeven. Ook de kwaliteit van de zogenaamde 'toetsen oude stijl' wordt gemonitord, dit is nog opgenomen in het mandaat aan de toetscommissie SW.

10.2. Effecten van de betrokkenheid

De examencommissie heeft bij het management vinger aan de pols gehouden over de toetsvorm assessment en de randvoorwaarden waaraan moet worden voldaan voor een valide en betrouwbare toetsing ervan. De examencommissie heeft vastgehouden aan de kwaliteitseis, dat bij het afnemen van een mondelinge toets, waaronder ook een assessment valt, er steeds sprake dient te zijn van twee examinatoren. Dit had enkele uitvoeringsproblemen tot gevolg en voor enkele cursussen is de toetsvorm gewijzigd.

11. Beoordeling van programma's op maat

11.1. Ervaringen bij aanvragen van individuele studenten

Er is dit studiejaar één instroomvoorstel vanuit de master Begeleidingskunde behandeld. Met dit voorstel is de examencommissie gedeeltelijk akkoord gegaan.

In het verslagjaar is er door het management voor gekozen, om in het kader van de flexibilisering van de deeltijdroute Social Work, nog geen individuele leercontracten met alle deeltijdstudenten af te sluiten. Dit zal volgend studiejaar (2019-2020) wel het geval zijn. Ook in de studiekeuzecheckgesprekken (SKC) zal daar dan aandacht aan besteed worden.

In het verslagjaar zijn er bij de examencommissie 54 aanvragen ingediend voor het volgen van externe minoren, waarvan 52 via het Kies-op-Maat traject. Er zijn geen aanvragen geweest voor het volgen van minoren in het buitenland. Bij het volgen van een externe minor wordt de student er steeds op gewezen, dat hij zelf alert dient te zijn op een juiste afhandeling van het onderwijsprogramma.

Zes keer is er in het verslagjaar een aanvraag gedaan om toekenning van vrije keuzevakpunten, onderbouwd met documenten en een urenverantwoording; alle aanvragen zijn gehonoreerd.

11.2. Ervaringen bij verzoeken om toestemming minors bij andere instellingen

De examencommissie toetst de verzoeken tot het volgen van een externe minor via Kies-op-Maat marginaal, op basis van de door de student aangeleverde documenten. In alle 54 aanvragen via Kies-op-Maat is door de examencommissie toestemming verleend voor het volgen van de minor, hoewel de examencommissie soms haar twijfels had bij de meerwaarde van de minor voor het competentieprofiel van de student.

Bij verzoeken tot het volgen van een minor buiten Kies-op-Maat, toetst de examencommissie de aanvraag meer inhoudelijk. De examencommissie bepaalt dan, of de minor niet te veel overlap vertoont met de major, of dat er juist geen sprake is van een thema, dat voor de gekozen opleiding van belang is. In het verslagjaar is om de laatste reden tweemaal een fotografieminor afgewezen.

12. Verstrekte getuigschriften

12.1. Aantal verstrekte getuigschriften

In het verslagjaar zijn er in totaal 531 propedeuse getuigschriften verstrekt, 36 meer dan in het vorige verslagjaar (2017-2018: 495). Er waren 520 propedeuses voor de opleiding Social Work, waarvan 445 voor de voltijdroute en 75 voor de deeltijdroute. De 11 propedeuses voor de 'klassieke opleidingen' waren als volgt verdeeld: 1 voor OPGM, 5 voor CMV, 0 voor MWD, 3 voor Peda en 3 voor SPH, allen in voltijd.

Er zijn in het verslagjaar 480 bachelor getuigschriften afgegeven, 222 voor de opleiding Social Work en 258 voor de klassieke opleidingen. Het totaal aantal laat een lichte stijging (+12) zien ten opzichte van het vorige verslagjaar (2017-2018: 468). Een verklaring hiervoor zou kunnen liggen in het (alsnog) afstuderen van studenten in de klassieke opleidingen.

Er zijn 51 masterdiploma's afgegeven, twaalf minder dan in het vorige verslagjaar (2017-2018: 63). Het betrof 38 diploma's van de master Begeleidingskunde (25 op locatie Rotterdam en 13 op locatie Nijmegen) en 13 diploma's van de master Pedagogiek.

Er zijn geen associate degree diploma's meer afgegeven, daar de AD-opleidingen met ingang van dit verslagjaar een eigen examencommissie hebben.

12.2. Trends of aandachtspunten

Ook komend studiejaar valt een stijging te verwachten van het aantal bachelor getuigschriften, daar dit het laatste studiejaar is, waarin studenten van de klassieke opleidingen een diploma kunnen behalen.

13. Fraude en preventie

13.1. Geconstateerde fraude en onregelmatigheden bij toetsen

In het verslagjaar is er sprake geweest van vijftien fraude- en plagiaatzaken, elf minder dan in het vorige studiejaar. Het betrof in alle gevallen voltijdstudenten uit het eerste en tweede studiejaar van de opleiding Social Work.

13.2. Praktijken op het gebied van fraude door studenten

Er was in twee gevallen sprake van 'ouderwetse papieren spiekbriefjes' en in één geval had een studente een 'spiekbriefje' op haar onderbeen geschreven. In de overige twaalf gevallen is er plagiaat vastgesteld, omdat de betreffende studenten (gedeelten van) teksten overgenomen hadden van andere studenten.

13.3. Sancties en preventiemaatregelen n.a.v. fraude door studenten

Bij het opleggen van de sancties hanteert de examencommissie de bepalingen in de OER (in art. 11.12). De sancties die aan de studenten opgelegd zijn varieerden van een waarschuwing tot ongeldigverklaring van de toets en uitsluiting van de herkansing ervan. Eén student is tegen de opgelegde sanctie in beroep gegaan bij het CBE, maar dit beroep is ongegrond verklaard.

Alle uitwerkingen van opdrachten en verslagen die voor beoordeling ingeleverd worden, moeten op cumlaude/N@tschool geüpload worden. Er wordt dan standaard gebruik gemaakt van het Ephorus-programma, waarmee op plagiaat gecontroleerd wordt en waarmee plagiaat zichtbaar gemaakt wordt. In het periodieke overleg met de directie zijn de algemene, bestaande, maatregelen ter voorkoming van fraude doorgesproken en is er benadrukt, dat de inrichting van sommige cursussen, met name in jaar 1 en 2 van de opleiding Social Work, niet meehelpt aan het voorkómen van fraude. Zo is er vaak sprake van samenwerkingsopdrachten tussen studenten, die gemakkelijk naar plagiaat leiden evenals het gebruik van één casus voor een toets voor een groot aantal studenten. Het is de examencommissie niet bekend, of deze maatregelen in het managementteam nog aandacht gekregen hebben en of deze doorgezet zijn naar de cursusbeheerders.

13.4. Praktijken op het gebied van fraude door examinatoren

In het verslagjaar zijn er bij de examencommissie geen gevallen van fraude door examinatoren bekend. Door de inrichting van de uitvoering van het onderwijs in alle opleidingen, waarbij er sprake is van nauwe samenwerking tussen examinatoren, het hanteren van het vierogen-principe bij het construeren van toetsen, het beoordelen met twee of meer beoordelaars en de kallibratie die daarbij plaatsvindt, lijkt fraude door examinatoren voorkomen te worden.

13.5. Sancties en preventiemaatregelen n.a.v. fraude door examinatoren

En zijn geen specifieke preventiemaatregelen getroffen ter voorkoming van fraude door examinatoren. Wel is er bij de directie en management nogmaals op aangedrongen, dat er een goed inwerktraject

voor nieuwe docenten komt, zodat zij weten wat hun taken en bevoegdheden zijn, als zij aangewezen worden als examinator.

13.6. Trends of aandachtspunten

Het dalend aantal onregelmatigheden bij toetsing is waarschijnlijk (en hopelijk) mede te danken aan een goede toetsorganisatie, een juiste hantering van het toetsprotocol en oplettende surveillanten. Het dalend aantal plagiaatzaken zou echter (onverhoopt) ook te maken kunnen hebben met een mindere alertheid bij docenten/examinatoren. In de overleggen met management en directie is door de examencommissie benadrukt, dat er door docenten op eenduidige wijze gehandeld dient te worden bij het constateren van mogelijk plagiaat en hier lijkt vervolg aan gegeven te worden.

14. Toetsgerelateerde klachten

14.1. Aantallen toetsgerelateerde klachten en aantal gegronde daarvan

In het verslagjaar was er sprake van tien toetsgerelateerde klachten, hetzelfde aantal als in vorig studiejaar. Voor de tweede keer op rij is er dus sprake van (veel) minder klachten dan in de vijf daaraan voorafgaande studiejaren, toen het aantal klachten schommelde tussen de 30 en 52. Een verklaring hiervoor is lastig te geven, maar zou kunnen liggen in een betere toetsorganisatie of een betere communicatie met studenten.

Drie van de tien klachten zijn gegrond verklaard en zeven zijn ongegrond verklaard. Bij de klachten die ongegrond verklaard zijn was er bij de examencommissie geen reden om te twijfelen aan de door de examinerator gegeven beoordeling of was de klachtenprocedure nog niet correct doorlopen. Bij de drie klachten die gegrond verklaard zijn, was er sprake van een te trage cijferinvoer door een examinerator of bevestigde een second opinion de zienswijze van de student.

Klachten werden aangemeld via Osiris-Zaak, maar ook per mail kwamen er klachten bij de examencommissie binnen. Als er sprake is van een klacht over de toetsorganisatie (die niet onder de verantwoordelijkheid van de examencommissie valt) wordt de student door de ambtelijk secretaris doorverwezen naar het management van de opleiding. De ambtelijk secretaris houdt wel bij om welk soort klachten het gaat, bijvoorbeeld over het te laat starten van een toets of rumoer op de gang tijdens de toetsing, om hier zo nodig nog extra aandacht voor te kunnen vragen bij het management. Indien er sprake is van een klacht over een toets wordt er door de examencommissie eerst nagegaan, of de reguliere klachtenprocedure doorlopen is en of de student hierover al in gesprek is gegaan met de docent/cursusbeheerder. Meestal is dan al duidelijk, of de klacht gegrond of ongegrond is. Als er nadere informatie nodig is om een beslissing te kunnen nemen, wordt deze gevraagd aan de cursusbeheerder en/of wordt de toetscommissie verzocht om nader onderzoek te verrichten.

De examencommissie heeft in het verslagjaar nog andere toetsgerelateerde verzoeken (naast de klachten) behandeld, te weten 25 verzoeken om een extra herkansing (14 afgewezen), zes verzoeken om een second opinion (waarvan één gehonoreerd) en 17 andere toetsgerelateerde verzoeken, waarbij in 14 gevallen ingestemd is met het verzoek.

14.2. Trends of aandachtspunten

Bij de afhandeling van klachten verloopt de communicatie met de betreffende examinatoren en/of cursusbeheerders voortvarend, meestal is er sprake van een snelle reactie op een verzoek van de examencommissie om nadere informatie.

15. Hoorzittingen examencommissie

15.1. Aantallen hoorzittingen

In het verslagjaar zijn er zeventien hoorzittingen met studenten geweest; één student heeft geen gehoor gegeven aan de oproep om bij de examencommissie te verschijnen.

De hoorzittingen vinden in beginsel plaats met de voltallige commissie (zes personen). Bij de hoorzittingen is door studenten een enkele keer een persoon als ondersteuning meegenomen. De examencommissie is hiermee steeds akkoord gegaan. De hoorzittingen hadden betrekking op fraude- en plagiaatzaken; in één geval ging het om een schikkingsgesprek in verband met een ingesteld beroep. Tijdens de hoorzittingen notuleert de ambtelijk secretaris de verklaring van de student en aan het eind van de horing wordt hiervan een samenvatting gegeven, waar de student zo nodig nog een aanvulling op kan geven.

15.2. Trends of aandachtspunten

Het aantal hoorzittingen (17) is sterk gedaald ten opzichte van het vorige studiejaar, toen er sprake was van 31 hoorzittingen. Ook in de vijf studie jaren daarvoor was het aantal hoorzittingen veel hoger, namelijk tussen de 30 en de 43. De daling in het verslagjaar is niet goed verklaarbaar.

16. Aantal beroepszaken CBE

16.1. Aantallen beroepszaken bij CBE hoorzittingen en aantal gegronde daarvan

In het verslagjaar waren er drie beroepszaken bij het College van beroep voor de examens. In één geval is het beroep door studente alsnog ingetrokken, daar zij inmiddels afgestudeerd en uitgeschreven was als student en geen belang meer had bij het voortzetten van de zaak. In één geval is het beroep van student ongegrond verklaard en in één geval is het beroep van studente gegrond verklaard, zodat de examencommissie nader onderzoek moest verrichten en een nieuwe beslissing moest nemen.

16.2. Trends of aandachtspunten

Het aantal beroepszaken is bijna gelijk aan dat van vorig studiejaar (2017-2018: 2) terwijl er in de twee studiejaar daarvoor sprake was van acht beroepszaken. Bij het aantal beroepszaken lijkt er dus, evenals bij het aantal toetsgerelateerde klachten, sprake te zijn van een dalende trend. De vraag is of deze trend zich ook komend studiejaar zal voortzetten.

17. Overige aangelegenheden

Naast de in de vorige hoofdstukken vermelde zaken heeft de examencommissie nog 50 overige zaken behandeld, waren er 18 doorverwijzingen, bijvoorbeeld naar het management of de decaan en zijn er 46 adviezen gegeven/vragen beantwoord van diverse aard, zowel binnen als buiten de vergaderingen.

Verder wil de examencommissie hier nogmaals onder de aandacht brengen, dat het ontbreken van een curriculumcommissie binnen de opleiding Social Work de borgingstaak van de examencommissie bemoeilijkt, omdat er nu geen centrale plek is waar de samenhang van het curriculum in beeld wordt gebracht en zo nodig wordt aangestuurd. Dit wordt ook bevestigd door de toetscommissie van de opleiding Social Work vanuit een analyse van het toetsbeleid en toetsplan. Het is wenselijk dat er meer zicht komt op de samenhang tussen de verschillende leerjaren van de opleiding Social Work en dat er een orgaan is, dat deze samenhang bewaakt en cursusontwikkelaars daarop aanstuurt.

18. Bijlagen

- 1. Mandaat aan de toetscommissie Social Work 2018-2019
- 2. en 3. Factsheets examencommissie ISO 2018-2019